Székesfehérvár, 1906. XIII. évfolyam, 135. szám. Kedd, november 13.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novarum rerum periden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutam ad cat olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. Az [illegible]ok katholikusok törekvéseinek előmozditására „Fejérmegyei Napló“ cim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa [illegible] Sándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak: I évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér I. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Szorgalommal, kitartással.

Székesfehérvár, nov. 13.

□ A néppárt szerepel. A néppárt vezet. Nem mi mondjuk ezt, hanem azok, akik legádázabb ellenségei mai napig, a liberálisok. Ma egyik, holnap másik lapjukban olvassuk, amint sárga irigységgel kénytelenek konstatálni, hogy a néppárt dolgozik. Nekünk tehát nem kell vele dicsekednünk. Először azért nem, mert az országgyülési néppárt történetében a komoly, lelkiismeretes munka a parlamentben is, a parlamenten kivül is — nem ujság, hanem megszokott dolog, mint a kötelességteljesités elvhű politikusok között egyátalán. Másodszor azért nem, mert még ha ujság volna is, manap az ellenség sajtója dicsekszik, jobban mondva gunyolódik vele legjobban, leghangosabban.

Wekerle miniszterelnök szombaton az oláhnemzetiségi Vajda Sándor interpellációjára adott válaszában önérzetesen mondhatta: *ennek a kormánynak nem lehet azt szemére vetni, hogy az időt pocsékolja és nem dolgozik.* De, ha a kormánynak nem, akkor persze az országgyülésnek sem. Azt pedig már előrebocsátottuk, hogy ebből a munkából oroszlánrészt vesz ki magának a néppárt. Van is érte mit hallgatnia a koalicióknak. Oda se neki Szégyelni valója ugyan csak nincsen rajta semmi. Az aránylag még mindig kisszámu néppárt példásan dolgozik a hatalmas függetlenségi párt s a tekintélyes csoportu alkotmánypárt mellett. És, amit végez, az nem üres szalmacséplés, nem szóáradat, nem vásári munka, hanem mindenkor a népjólétnek, a keresztény Magyarországnak egy-egy sürgősen megoldandó kérdését szolgálja, sebet orvosol, üdvös reformokat készit elő, hibákra mutat rá s elodázhatatlan teendőknek egész komplekszumát tartja fölszinen, hogy folytonosan a közélet munkára hivatott faktorai elé tárhassa őket.

A Ház naplója, a lapok országgyülési tudósitásai nap-nap után mutatják a közélet becsületes uj alakulásai meg mind éreztetik a néppárt jótékony befolyását, önzetlen munkáját.

Esetről-esetre rámutatunk a legutóbbi hetek parlamentáris munkásságában a néppárt tevékenységére. Megtesszük most is a szombati ülés impressziója alatt. Szombaton tudvalevően *Csizmazia* Ferenc néppárti képviselő, a kérvényi bizottság előadója ismertette *tizennyolc vármegye törvényhatóságának* kérvényét a *fedezetlen gabonahatáridőüzlet* betiltása és a *tőzsdereform* tárgyában. Az előadó a bizottság határozatából javasolta a Háznak, utasitsa a kormányt, hogy mindkét irányban szanáló törvényjavaslatot nyujtson be.

A kérdéshez a szakismereteknek gazdag tárházával szólott hozzá ugyancsak a néppárt padjáról *Simonyi-Semadam* Sándor, aki kiváló jogászi képzettséggel, alapos nemzetgazdasági tudással s a nép bajának tökéletes ismeretével mutatott rá a papirosbuzával uzött durva visszéléseire a vigéckedő mekartilizmusnak, a harácsoló spekulációnak. Leszögezzük nagy beszédének ezt a passzusát:

Örök törvény a gazdaságban, hogy az árunak az árát a kinálat és a kereslet mértéke szabja meg. Ha valaki a kinálatot tökéletesen függetlenül attól, hogy effektive, valóságban van-e olyan áru, vagy nincs, nagy mennyiségben tudja a piacra dobni, annak kezében van az ár mérhetetlen és ellenőrizhetetlen lenyomására az eszköz. Viszont, ha más valaki összevásárolhat papirosbuzát, a nélkül, — és ez itt nagy dolog — hogy effektiv áruk egész árával kellene neki játszania és leszámolnia, hanem csak egy esetleges differenciával, amely az egészhez viszonyitva mégis csak egy kis percent, akkor horribilis tömegeket válthat magához aránylag nagyon kevés pénzen és az árak befolyására nagy mértékben illegitim befolyást gyakorol. *(Igaz! Ugy van!)* Ez az igazi kritériuma ennek a kérdésnek. Valóságos áru nélkül *hazárdjátékszerüleg, (Ugy van!)* tisztán a saját érdekének szem előtt tartásával nyerészkedésre emelheti vagy sülyesztheti egy oly árunak az árát, amely egy ország gazdasága felett határoz, mert ha az egész országnak gabonakészletét egy vagy másfél forinttal sikerül lenyomni, akkor 40 millió mm. évi termésnél

Lillácska.

— A *Fejérmegyei Napló* tárcája. —

Irta: **Mányiné-Prigl Olga.**

1.

A haja olyan volt,, ahogy a két vastag fonaton a nap megcsillant, mintha ezüstös fehérszőke aranyport hintettek volna rá. Kis Gretchen-arca üde, piros, mint a havasi rózsa, s a szeme nagy barna, csodálkozó szem, aminő az őzikéknek van, amik a házuk körül szaladgáltak. Mert egy nagy erdő közepén lakott Lillácska, akár a mesebeli királykisasszonyok. Körül-körül a zengő fák, a beszédes nyár, a suttogó jávorfa, mintha csakugyan meseországból kerültek volna oda és Lillácska elábrándozott rajtuk, mialatt sürün olvasta Marlittot az ő minannyiszor csunya leányaival és titokzatos szerelmes hőseivel

Egyszer azután, ahogy felpillantott — s ez is ugy beleilett volna valami szép mesébe — maga előtt látta, akiről annyit álmodott ébren, akire annyit gondolt csöndes holdvilágos éjszakán, akit várt, maga se tudta honnan. Szép szál fiu volt, egyszerü vadászruhában s a fegyverére támaszkodott, amig jobb kezével megemelte kis tollas, zöld kalapját.

Lillácska felemelkedett ülőhelyéből, a könyv a földre esett, ő maga köténye rózsaszin fodrát babrálta.

A férfi egy lépéssel közelebb ment hozzá s a kezét nyujtotta neki. A leány alig érintette, arca olyan piros volt, mint a láng.

— Hazamegyek, — mondta gépiesen.

A férfi lehajolt és fölvette a könyvét.

— Tessék . . .

S az ujjaik megint összeértek. A piros galagonya-bogyó mosolygott rajta, a száraz fü belekapaszkodott a batiszt ruhája fodrába, a beszédes nyár, a suttogó jávorfa, valamennyi azt kérdezte tőle futtában:

— De hát mi baj d lett egyszerre kis Lilla?

A kuszó szeder átölelte lábait, de ő haragosan szétszakitotta a leveles indát s egy apró Katica-bogarat, mely fősétált a vállára, kiméletlenül lesodort a tenyerével:

— Hazamegyek . . .

Tul, a kerek tisztáson állott a házuk. A taposott gyalogösvény ép oda vezetett. Léckerités fogta körül, szép piros, sárga, meg rózsaszin mályvarózsák kandikáltak ki rajta a hosszu magas száraikon.

A verőce nyitva volt s az egyik virágágy mellett két apró fiu játszott a homokban. A nagyobbik szájára tette a mutató-ujját, a mint halkan mondta:

— Pszt, Lillácska, a mama beteg . . .

A kisebbik is felnézett erre. Olyan őzikeszeme volt, mint Lillának s aztán csöndesen paskolták megint a nedves homokot az apró, barna kezükkel.

— Szegény mama, — sóhajtott Lilla, a hogy a zihált, rekedt köhögés kihallatszott a szobából.

Benyitott hozzá lábujjhegyen. Kis mollfüggönyökkel volt beaggatva az ablak, szélről, a hol nem érte be egészen, élés, sárga csikot vetett be a nap.

— Vedd le Lillácska a függönyt, ugy szeretem a meleget mondta az asszony és sütkérezett benne. Csak a divánra dőlt le ruhástól.

Lilla odabujt mellé, közel egészen. Két karjával átfogta az anyja nyakát, arcát odaszoritotta annak a forró fejéhez s el kezdett sirni csöndesen.

— Nagyon szeretlek mama, nagyon . . .

A könnye hullott, csupa nedves lett tőle a ruhájok.

Simogatta az asszony végig a leány fehér homlokát a forró kezével.

— Szegény Lillácska! — Majd hozzá tette hirtelen: no, s mit tennél, ha meg találnék halni?

Görcsösen felzokogott erre Lillácska, a kis keble csakugy pihegett belé. Alig tudta megvigasztalni az anyja. Még a hogy lefeküdtek este, álmában is egyre pihegett.

Pedig csak megtörtént, meg. Szép őszi napon, mikor piros volt a fa lombja s a levél zörögve hullott a száraz füre. A dalos madár elhallgatott valamennyi, csak a két gerlice bugott a nagy tornyos kalitkában. Az orgonabokor meg hajtogatta feléje az ágait, mintha csak mondta volna: ugy, ugy, siratgassátok ti is . . .

Zörgős gally kopogott olykor az ablakon. A két kis fiu a Lillácska fekete ruhájába kapaszkodott. Féltek.

— Halálmadár kopogott az ablakon, — mondta a nagyobbik és megborzadt.

Mai lapunk 4 oldal.

00000633

nanyi millió forintot, vagy kétszer annyi millió forintot vesz ki a gazda zsebéből, *(Igaz! Ugy van!)* anélkül, hogy valósággal mint kereskedő gazdasági tényező volna, hanem csupát a saját zsebének a megtömésére és a termelő megkárosítására szolgál. *(Igaz! Ugy van!)*

Manap nagy az animozitás a hazárdjáték ellen. Nagyon helyesen. Mérjünk azonban egyenlő mértékkel. Itéljük el a hazárdjátékot minden fajában és minden formájában egyformán. Sajnos, az a baj, hogy a börze és a gabonaspekulációk kérdésében nagyon is érdekelt sajtó a már ismert módon tolvajt kiált, üti-veri a nagydobot a totalizatőr, a lóverseny, a kártyázó kaszinók ellen, csak azért, hogy rughasson a dzsentrin, a mágnásokon és elterelje a figyelmet a legnagyobb, legveszedelmesebb hazárdjátékról, a bözéről s az üzérkedés egyik legártalmasabb fajáról, a fedezetlen határidő ügyletről. Ennek a sajtónak, ha volna hivatása, ha igazságosan kivánná szolgálni ezt a hivatást, most adandó alkalommal épen ugy rá kellene mutatni a börzespekulációk kinövéseire és kártevéseire is, ahogy — nagyon helyesen — rámutat egyéb hazárdjátékokra és keményen ostorozza őket. De persze a börze himes tojás s ha a néppárt egyszer-egyszer szóba hozza, darázsfészekbe kell nyulnia.

Nem baj. A néppárt Simonyi-Semadam fölszólalásával megint közelebb hozta a reform kérdését a megoldáshoz. Különben a fölszólaló azt is bejelentette a szombati ülésen, hogy a mizéria szanálására konkrét határozati javaslatot fog benyujtani.

Másik nagy fontosságu fölszólalás a néppárt padjairót ismét *Geisswein* Sándoré volt. A *vasárnapi munkaszünet kiterjesztése ügyében*, ami iránt a Katholikus Szövetség kérvényezett. A kérdéshez, mely most itt Székesfehérvárott is különösen aktuális, legutóbb mi is hozzászólottunk. Gieswein Gladstone szavával mondta, hogy a vasárnapi munkaszünet a szociális kérdésnek mintegy alapvető pontja. Gieswein fölszólalásában is volt egy olyan pont, amely azoknak, akiknek a börzereform s a gabonaspekulációk ellenőrzése a tyukszemére hág, egyáltalán nem tetszik. Ez a passzus azt mondja, hogy a *korcsmákra, nevezetesen a pálinkásboltokra legalább a délelőtti időre kiterjedjen a vásárnapi munkaszünet.* Hej azok a korcsmák, pálinkamérések, kivált ott a Felvidéken, ahol a verbói rabbi és társai vigyáznak Magyarországra! Ott folyik ám még csak a hazárdjáték a nép bőrére vasárnaponkint. Egán Ede volna a megmondhatója. Ha élne. Csakhogy persze nem él. Tudják ezt jól odafönt Beregben, Máramarosban. Talán még egyebet is tudnak. Ki lát a szivekbe, ki lát a vesékbe . . .

Dolgozik a néppárt serényen, elvhűen, szorgalommal, kitartással, hogy a magyar nép lelkében tiszta, gazdasági helyzetében független, szociális életében elégedett legyen. Dolgozik a néppárt. És ahogy a német centrum idők viharával dacolva valósitja meg programmpontjait, ugy halad előre nehéz munkával a néppárt is, hogy mindenféle idegen uralom alól fölszabaditsa és a nemzetköziség ösvénye széléről visszaránts azt a keresztény magyar népet, amelynek érdekeit oly igazán, hűségesen képviseli tevékenységében mindenütt.

UJDONSÁGOK.

Székesfehérvár, nov. 13.

A trón körül.

Pletykák Ferenc Ferdinándról. — Az ország első asszonya. — A trónörökös magyar társalgója.

Denikve a fölületes ujságolvasó közönség szereti a pletykát. Társadalmi rétegenkint más és más miliőben persze. Igy aztán nem csoda, ha jelentékeny számot tesz az a publikum, amely különös mohósággal falja a *politikai pikantériákat.* És hát manap mindenre akad szállitó. Azok a lapvállalatok, amelyek a sajtót első sorban üzleti berendezkedésnek tekintik, amely magasabb etikai missziót nem szolgál, mindenesetre jobb ügyhöz méltó buzgalommal legyezgetik a *publikum gyöngéjét* s készségesen tálalják föl a különféle szenzációt a reggeli vagy az uzsonnakávé mellé. Igaz-e, vagy nem, azzal nem ér rá babrálni a riporter. Minek is. Hiszen *ez* a publikum, az *ilyen* publikum ugysem kérdi. Fődolog, kopott olasz mondással élve, hogy jól legyen kitalálva.

A politikai pikantériák közt természetesen első osztályu csemegét képeznek azok, amelyek a *trónt,* vagy ujabb időben nagy passzióval a *trónörököst* vonják fókusukba. Most is épen ilyen pletyka-lavina gurul végig az országon, amelyet — mint azt két-három nap óta jóformán már a malom alatt is tudja mindenki, a berlini *Vossische Zeitung* inditott meg, illetéktelenül és igaztalanul kapaszkodva *Ferenc Ferdinánd* trónörökös nevébe. A német lap aztán magával rántja a magyar sajtónak azt a részét, amely pletykáját még jobban kiszinezi. Igy rohan lefelé a görgeteg a szenzáció lejtőjén.

Mi — noha sohasem vagyunk hiperlojálisok — ezekkel a dolgokkal nem foglalkozunk. A hivatása magaslatán álló keresztény sajtó minden organuma a központon és a periferiákon tökéletesen egyformán: *hirszolgálatában is, változatossága mellett komoly és mindenekfölött igaz igyekszik lenni.*

Igy aztán nem is vet föl ilyenfajta kérdéseket olvasói előtt, hogy mit tervez majd és *mit gondol most a trónörökös.* Még a jóizü cinkotai kántor anekdótájában is csak maga a király tudott efélét kérdezni, miután mások gondolatának kitalálására nem igen hálás szerep vállalkozni. Pláne, mikor egy trón várományosáról esik szó, aki ugyancsak beláthatatlanul messze esik manap még a magyar sajtótól. A cinkotai kántor, hogy a fölvett hasonlatnál maradjunk, ebben a tekintetben bizonyára sokkal szerencsésebben, jobban járt a maga királyával, mint teszem a publicisták, cikkirók és belpolitikai rovatvezetők a trónörökösről szélnek eresztett kombinációikkal.

Ennyit a pletykák minősitésére. Most pedig lássunk egy-két pozitivumot, amiben aztán már igazán helye jut a trónnak, szerepe a trónörökösnek.

*

Otto királyi herceg halálával az udvari fogadásoknál eddig szokásos rend megváltozik. *Erzsébet* királyasszonyunk halála óta uralkodónk testvéröcsecsének, *Károly Lajos* királyi hercegnek neje, *Mária Terézia* teljesitette a háziasszonyi tisztséget, neki mutatták be az arisztokrata leányokat, asszonyokat az udvarnál való első megjelenésük alkalmával, ő fogadta a király fejedelmi vendégeit. Károly Lajos királyi herceg

---

Majd lelövi a papa, — vigasztalta a kicsi és a puskák felé mutogatott, melyek a falon voltak sorjában. De ő is közelebb huzódott a nénjéhez.

Csöndesen feküdt a hideg asszony a koporsóban. Az a kis szenvedő vonás is elsimult arcán, a mi annyi szemrehányást tett az urának reggel, mikor odahajolt föléje a marcona ember s beszélgetett vele, a hideg asszonnyal:

— Durva voltam hozzád, sokszor bántottalak . . .

Felelt az a kis szenvedő vonás:

— A türés, a hallgatás, az a leány az asszony sorsa . . .

— Nem szerettelek eléggé . . .

A hideg asszony mintha összébb szoritotta volna a szájszéleit:

Tudtam . . .

Ráborult a marcona ember és ugy zokogta:

— Óh bocsáss meg nekem . . .

És kisimult a szenvedő arc:

— Megbocsátok mindig is megbocsátottam . . .

Szeliden mosolygott . . .

— Alszik — mondta Lillácska a két kis fiunak, mikor fölemelte őket, hogy megcsókolják.

Odakint hullott, egyre hullott a sárga levél . . .

2.

Uj levél nőtt a régi helyébe és a Lillácska szivében is oszlani kezdett a szomoruság. Első mosolygása csak olyan volt, mint az ibolya nyilása tavasszal, bátortalan, halavány, hogy vadrózsanyiláskor már ő maga is olyan volt, mint egy üde, piros virágszirom.

Ezt a hasonlatot különben a vadász mondta neki, akivel csak összetalálkozott azután is, a jó Isten tudja, miféle véletlenségből.

S már nem is félt ugy tőle. A kezét is meg merte simogatni, el is nézte sokszor, hogy milyen finom, fehér, mint a nagy uraké.

— Ki tudja, nem vagyok-e én valami elátkozott király, Lillácska — nevetett a vadász.

— Király, igen — mondta ábrándosan a leány és elpirult. Aztán a hosszu, vastag hajával átkötötte a férfi csuklóit. — Fogolykirály! — és nevetett hozzá édesen, ártatlanul.

— Maga pedig, Lillácska, a legeslegszebb baba a világon. A papája ugy lopta el Tündérország valami játékos kirakatából.

— Nem, nem vagyok baba, nem vagyok játék!

Aztán tréfára fogta a dolgot:

— Hát persze, nem lehetek-e én is valami elátkozott királykisasszony?

Kecses mozdulattal felcsavarta a haját kecses rokokó kontyba, leoldta a kis selyemkötőjét s ugy huzta maga után a pázsiton, mint a sleppjüket szokták az udvari dámák.

— No, nem vagyok-e épen olyan?

— Aranyos igy is, de cukorbabának még aranyosabb.

— Menjen, haragszom, mondta és elfutott.

A kertjük szögletében bujt el, a mályvák mögé, amelyek ebben az esztendőben is szépen viritottak. A kezét a szivére szoritotta. Nagyon futott s alig birt lélegzethez jutni. Igy várt néhány percig, aztán kidugta fejét a sürüségből.

Az apját látta jönni a fiatal vadásszal és hallotta, amint beszélgettek. Baloldalt ment az öreg s vontatva ejtette ki a szót a mély basszus hangján.

— Az életem adnám érte, méltóságos uram, ha arra kerülne a sor, de a másét se kiméném, nem!

Majd csöndesebben folytatta.

— Tudja méltóságos uram, milyen könnyen tüzet fog a lányok szive, az Isten teremtette már ugy őket és azért még egyszer felkérem, ne tessék beszédbe eredni vele . . .

Lillácska ugy fogózkodott meg a keritésbe, hogy el ne bukjék. Szédület fogta el, keringő táncot járt vele a világ. Forróság verte ki a homlokát s a keze hideg lett, mint a jég. Imbolyogva ment fel a homokos uton, de mosolyogni próbált, hogy az apja jött rá szemközt.

— Lillácska sápadt, — hizelgett neki a marcona ember, ahogy magához vonta. No, majd elvisszük innen a hegyek közé, ahol a levegő sokkal frissebb és jobb, mint itt, — itt, ahova az országutról beszáll a por, az a gyilkos por. Nézd ez a kabát milyen szürke rajtam, a szegény anyád is abba pusztult belé.

Lillácska megint mosolyogni próbált, de önkénytelenül olyan fájdalmas vonás huzódott az ajka köré, mint annak a hideg asszonynak a koporsóban:

— Miénk a csöndes türés, a hallgatás . . .

00000634

halála után a trón várományosának, *Ferenc Ferdinándnak* nejére szállt volna e tisztség, ha neje egyenrangu. *Hohenberg* hercegné helyett ennélfogva herceg Károly Lajos másodszülött fiának neje, *Mária Jozefa* királyi hercegasszony vette át az ország első asszonyának szerepét. Férje, Ottó királyi herceg halálával változás áll be. Károly Lajos harmadik fia: *Ferdinánd Károly* nőtlen, tehát most az uralkodó még életben levő öcscsének neje venné át e szerepet, de *Lajos Viktor* szintén nőtlen. Miután lemenő ágon az uralkodóház tagjai között senki az ország első asszonya szerepére igényt nem tarthat, most a felmenő ágon legközelebbi nőrokon veszi ezt át. *Mária Terézia* királyunkra, a dinasztia alapitójára kell visszamenni. Első fiát, *Józsefet*, aki magtalanul halt meg, a trónon követte II. Lipót, kit az uralkodásban követett elsőszülött fia, *Ferenc*, kinek fia, *Ferdinánd*, magtalan volt, annak fivére, *Ferenc Károly*, királyunk apja, akinek leszármazottjairól föntebb számoltunk be. II. Lipót második fia, Ferdinánd, apja trónraléptével vette át a Habsburg-ház szekundogenituráját a toszkánai nagyhercegséget. Ennek unokája, a Salzburgban élő *Ferdinánd* toszkánai nagyherceg nejére, *Alice* királyi hercegasszonyra háramlik tehát ezentul az ország első asszonyának szerepe.

Konstatálni kivánjuk, hogy ezeket az adatokat régi liberális forrásból meritjük. Kérdezzük azonban, nem nagyobb értékü-e a liberális sajtó előtt is ennyi pozitiv anyag, napokon keresztül dobolt hazug pikántériáknál? Sajátságos mégis, hogy közönségük kevés nemes érc helyett nap nap után sok salakot vár tőlük. Dehát ez a szolgalelkü, fecsegő sajtó átka.

*

Borsiczky Oszkárral, *Ferenc Ferdinánd* trónörökös uj magyar társalgójával és gyermekeinek magyar tanárával is foglalkozik most a napisajtó. Az ismeretes intervju, amelyet róla közölnek a lapok, telve van a magyar lélek megnyerő közvetlenségével.

Ki is hát ez az uj magyar nyelvprofesszor? Annyit minden ujságolvasó tud róla, hogy *Lányi* József dr. tinini püspök, nagyváradi prelátuskanonok utóda a trónörökös családjánál. A *Dunántuli Hirlap* most intim részleteket közöl az uj nevelőről.

Borsiczky Oszkár régi nyitramegyei nemesi családból származik. 1876-ban született Budapesten. Tanulmányai közben győri kispap lett. Insbruckban végezte a teologiát. In cura animarum alig néhány hétig működött, Sopronmegyében mint nagyhöflányi aukszíliárius. Innen aztán mindjárt bekerült a győri katholikus tanitóképzőbe tanárnak. Ebben a minőségében működött hét éven keresztül mostanáig. A matézis, meg a fizika voltak szaktárgyai, amelyeket nehéz voltuk mellett is meg tudott kedveltetni. „Közönséges és algebrai számtan cimen" iskolai kézikönyvet is irt. Az intézet fizikai laboratóriumát pompásan fölszerelte, ugy, hogy elismerést vivott ki intézete számára a miniszteriumtól. A tanitóképző *Mária-kongregációját* is ő vezette. Dolgozott a *Zászlónkba*.

A fölsorolt adatok mutatják, hogy Borsiczky fiatal ember, fiatal pap, emellett azonban nagyon is alkalmas arra, hogy a nemzetnek szebb jövőbe vetett reményeit öregbitse.

—

— **(A püspök vasárnapja.)** *Prohászka* Ottokár dr. megyéspüspök kedves meglepetésben részesitette a csókakői plebániába kebelezett Sörédfalucska hiveit. A püspök vasárnap délelőtt kihajttatott a filiába székvárosából s a kis kápolnában nagymisét mondott és predikált. Képzelhető mekkora öröm volt a főpásztor váratlan érkezése s felejthetetlen funkciója az ütött-kopott nép között, amelyről szines tollával annyiszor irt s amelyhez édes szavával annyiszor beszélt az országban. Nagy nap volt ez a szegényes filiában, amelynek gyöngéd emléke még a késő generációk szivében is élni fog. A falubeliek közt hosszabb ideje pártoskodás dult községi közterhek miatt. A megyéspüspök jötte egyszerre elsimitotta a hullámokat. — A délután folyamán *Viszota* Alajos dr. udvari papja kiséretében Martonvásáron át Tordasra ment Prohászka püspök látogatóba a Drehercsaládhoz, honnan visszatérve meglepte az irgalmas nővérek martonvásári házát. Rövid időzés után visszatért Székesfehérvárra.

— **(Házasság.)** *Kelemen* Gyula, a Máv. helybeli képviselője eljegyezte *Kálmán* Lenkét, Kálmán Lajos itélőtáblabiró leányát.

Szauter József, a Székesfehérvári Keresztény Fogyasztási Szövetkezet érdemes üzletvezetője eljegyezte *Jávor* Margitot, a Keresztény Fogyasztási Szövetkezet volt pénztárosnőjét, özvegy Jávor Józsefné leányát.

— **(Egy hónap a vármegyén.)** Fejérvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott gróf *Széchenyi* Viktor főispán elnöklete mellett. Az ülés egyik fontosabb tárgyát képezte a főispán inditványa, melynek értelmében a bizottság elhatározta, hogy a közgyülésnek egy kutmesteri állás szervezését és egy artézi kut furásához szüséges furókészülék beszerzését fogja javasolni, hogy a jó ivóvizzel nem rendelkező községek kutat furathassanak. Vargha Zsigmond dr. tiszti főorvos jelentése szerint a mult hó folyamán házasságra lépett 105 pár. Született 693, meghalt 417 egyén. A születési többlet 276. Ragályos betegségek előfordultak: influenza 425, trachoma 12, hasi hagymáz 43, vörheny 25, kanyaró 88, roncsoló toroklob 11 esetben.

— **(A bicska és a rendőrkard.)** Az erkölcsök elfajulásának szomoru képét tárja elénk az a vérengzés amelyet kapatos parasztlegények követtek el vasárnap éjjel egy szolgálatat teljesitő rendőrjárőr ellen. *Mészáros* István közrendőr és *Nagy* György éjjeli őr körutjuk alkalmával éjjeli 11 óra tájban a felsővárosi templom környékén egy csapat suhanccal találkoztak, akik éktelen orditozással vonultak a belváros felé. Mészáros csendre intette a lármázókat. Egy darabig el is hallgattak, de átvonulva a templomközön a Malom-utcán ujból elkezdték a kiabálást. Mészáros és Nagy a lármázók után mentek. Ezek ekkorra már a Rózsáskerthez értek és a csatornán átvezető hidon foglaltak állást.

Amikor Mészáros rendőrt és társát a régi sörház épület előtt közeledni látták, a legények csoportjából kivált *Rókusz-Nagy* József és az őrjárat felé tartott, miközben torkaszakadtából orditott. Mészáros rendőr most ujból csendre intette Rókusz-Nagy Józsefet, aki azonban engedelmesség helyett Nagy György éjjeli őrre támadt. Ez jeladás volt a hidon álló társainak. Egy pillanat alatt a dulakodás szinhelyén termettek, kicsavarták Nagy György kezéből egyetlen fegyverét: botját és ütni kezdték. Mészáros rendőrtársa védelmére kardott rántott és a támadók közül kettőt, névszerint *Lencsés* Jánost és *Csóri* Istvánt sulyosan, közülük többet pedig könnyebben megsebesitett. Végre azonban mégis győzött a tuleró. Mészáros rendőrt hátulról lerántották lábáról, kardját kicsavarták kezéből és az igy harcképtelenné vált embert ütni-szurni kezdték.

A földre tepert embernek fején öt, jobb és bal vállán egy-egy szurást ejtettek lelketlen bántalmazói. Mészáros, hogy a biztos agyonszurástól megmeneküljön, holtnak tetette magát és még moccanni sem mert. A vérengző legények, amikor kieléglive látták boszuvágyukat, odaszóltak:

— *Hagyjuk, megdöglött már a kutya!*

Aztán eltávoztak, magukkal vive Mészáros kardját és Nagy György éjjeli őr botját. Nagy, aki ez ideig a fal mellett huzta meg magát, felemelte a földről vértől boritott társát és bevezette a városházára. Utjukat az utcákon át Mészáros hulló vére jelezte. A sulyosan sérült rendőr sebeit Bierbauer Viktor dr. tisztiföorvos kötözte be. A rendőrség még az éj folyamán meginditotta a nyomozást és a bestiális suhancok legnagyobb részét már reggelre letartóztatta. A letartóztatottak a következők: *Rókusz-Nagy* József, *Lencsés* János, *K. Nagy* József, *Csóri* István, *Knittelhoffer* István, *Szabó* Imre, *Tóke* Ferenc, *P. Nagy* István, *Arany* József, *Tóke* József, *Gál* János, *Polczer* Imre, *Nagy* József, *Kis* Ferenc, ifj. *Rusits* József, *Gerdán* Mihály és *Sümegi* János. A verekedésben két katona is résztvett. Ezeket, nevezetesen *Németh* Pál közhonvédet és *Bognár* Ferenc 69-ik gyalogezredbeli közlegényt feljelentették a katonai hatóságnál.

Mészáros rendőrt aki tegnap délelőtt 10 óráig a városházán feküdt *Simon* Sándor rendőrkapitány kihallgatta. Majd később a mentők a Szent-György közkorházba szállitottak. Az orvosi vélemény szerint Mészáros állapota sulyos ugyan de nem életveszélyes.

— **(A cigányok.)** Ez a kedves társaság ugy hozzánk ragadt, mint külvárosaink dagadó sara esőzés idején. Állandó kölönc, amelytől nincs hatalom, amely megszabaditana. Ma itt, holnap ott lopnak, rabolnak, ahogy jön s a krónika soha sem fogy ki belőlük.

Vasárnap a vizivárosi iskola vezetőtanitójánál *Weisenfeld* Jánosnál tisztelegtek — inkognito — egy kis téli ruha, valamint némi vasárnapi kontekt irányában. Egy kissé szerencétlen kimenetellel, de az nem változtat a szándékon. Tudvalevő, hogy a vezetőtanitó lakása az udvar mélyén foglal helyet, a hova a meg-meglódoló esőviz szivesen vonul be vendégszereplésre s városi adminisztrációnk nagyobb dicsőségére. Vasárnap ebéd után a vezetőtanitó egyik családtagja ki — illetőleg föltekintett az udvarra, s elérzékenyülve látta, hogy az egyik osztály melletti spájzból (ez is dicsősége a városnak) egy borzas fej dugódik ki. Rögtön avizálta a familiát, akik elképedvo látták, hogy két borzas cigányasszony mély meghatottságtól tükröző arccal somfordál elő. Amint észrevették, hogy hiba esett a kréta körül, az egyik hátramaradt s különféle tárgyakat huzogatott elő a saját, valamint kompanistája szoknyája alól. Az éles szemeket dehogy kerülhették el ezek a jelenségek. Megindult a motozás s a két szoknya ezer ránca mögül következő tárgyak elő kerültek: egy nagy férfi fehérruha — a mosás előtt — a cselédleány összes ruhái, konyhai felszerelések, egy csomó üveg befőzött s két nagy üveg hecsepecs lekvár (a szilvaizt egyelőre ott hagyták rezervben). Mikor az alapos s minden részletre kiterjedő kutatás kellő eredményre vezetett, a kapu bezárattott s némi emlékeztetők következtek, ez valamint a rendőrség meginvitálása. Hát ez mellékes és egészen rendén való. Rendkivül érdekes e mellett, hogy a cigányfurfang mi mindent talál ki a maga bőrének megmentésére. Először is könyörögni kezdtek. A kalendárium minden rendü és rangu szentjeit előszedték, hogy a kemény sziveket valamikép engedékenységre birják. Mikor az nem használt, az átkozódások következtek. A család minden tagját hetedizigben kiátkozták a föld és menyország összes öröneiből s elszen vedtették velük a fogol minden kárhozatát. Mikor az ellágyulás erre sem következett be, bekövetkezett a nagy sláger. A cigányasszony megfogta a gyerekének a két lábát a levegőbe emelte és beigérte, hogy a földhöz fogja vágni. A gyerek visitott, az anyja még inkább s olyan koncertet csaptak, a mihez Bendiner zongoraverése, lágy szypfónia (pedig ezzel ugyancsak sokat mondtunk.) Végre megjött a rendőrség s a két némbert az utcán összegyülemlett vasárnapi publikum gyönyörüségére a városházára kisérte.

—

— **Gilde Vendel zenetanár** november hó 1-ével Kossuth-utca 3. sz. a. zeneiskolát nyit, amelyben hegedüre, tárogatóra és fuvolára fog tanitani. A tanitványok a legszakszerübb oktatásban részesülnek. A beiratkozás az iskolában már e hó 29-én megkezdődik.

—

Szigeti és Társa fényképészeti és festészeti műintézet Székesfehérvár, Kossuth-utca 9. sz. Nagyitásokat bármely kis fénykép vagy természet után aquarell, platin, vagy olaj kivitelben. Elsőrangu munkáért szavatol Szigeti és Társa.

—

— **Öt szobás uri lakás** a hozzá tartozó mellék helyiségekkel együtt május elsejére kiadó, Kert-utca 3. sz. a.

—

— **Dr. Kárnik József**, az összes orvosi tudományok tudóra, belgyógyász, szemész, gyermek- és nőorvos lakását november elsejével Palotai utca 15. szám alá helyezte át.

—

FA-SZOBRÁSZ. Mindennemü fa-szobrászati munkát — különféle stilban — elvállalok. Képkereteket faragott antik-utánzattal jutányos áron pontosan készitek. A közönség és az iparos urak támogatását kérem. *PETŐ IGNÁC, Székesfehérvár, Vásár-tér 12. szám.*

00000635

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— **(A Tommm-hangverseny.)** Vidéki hangversenyek sorában ritka szép sikert ért *Tomm* Béla vasárnap esti koncertje a Székesfehérvári Katholikus Kör diszes Szent István-termében, amelyet a zenekedvelő közönség egészen megtöltött az értékes előadásra. A műsort Mozart vonósnégyese vezette be, amelyet *Tomm* Béla, *Lauschmann* Gyula dr., *Fejér* Ferenc dr. és *Kneifel* Ferenc dr. urak társaságában adott elő. Az előadást a részletek finom kidolgozása preciz,kedves összjáték jellemezték. A programm második száma Grieg szonátája volt. *Tomm* Bélát, aki bravuros technikájával kötötte le hallgatósága figyelmét, *Leéb* Erzsike kisasszony diszkrét zongorajátéka kisérte. Nagy érdeklődéssel várta a közönség jó része *Lukács* Sándorné urnő fölléptét, aki négy énekszámával messzire kivált a műkedvelők szokásos miliőjéből. Kezdetben kissé gyors ütembeosztással énekelt. Később egészen otthonos lett előtte a publikum s ekkor igazán fényes sikerben volt része. Alig győzte számait ujabb énekekkel megtoldani. *Tomm* Béla most Godard Canzonettáját, majd *Paganini* *Moto* perpetuóját adta elő a nagy muzsikus könnyedségével és tetszetős szinezésével. Érdekességével hatott *Lukáts* Sándorné urnő és *Tomm* Béla hegedü-kettőse. Hoffmann Idiljét játszották el nagy műgonddal. *Tomm* Béla végül Hubay hires Csárdajelenetei közül az első számut adta elő poézissal, bájjal. A szólószámokat *Schwarzbach* Flóra kisasszony kisérte zongorán szokott rutinjával, szimpatikus játékával.

* **Múzsák alkonya.** *A Székesfehérvári Zenekedvelő-Egyesület* e hó 18-án délelőtt 11 órakor a városház nagytermében rendes évi közgyülést tart, melyen feloszlása és vagyonának hovaforditása felett fog határozni.

* **A székesfehérvári mükiállitás tanulságai.** E cim alatt egy elég vaskos könyv jelent meg a helyi könyvpiacon. Szerzője *Lauschmann* Gyula dr. székesfehérvári Szent György-kórházi főorvos, kinek tollából és felolvasásaiból nem egy érdekes lokális kérdést láttunk, hallottunk komoly tárgyalásban, szép nyelven, lelkes előadásban fejtegetve. A mai városok többé-kevésbé a multból táplálkoznak, akárcsak a nemzet egésze. És ez a körülmények szerint helyesen van igy.

E könyv is a város iparművészeti tárgyaival foglalkozik, mint cime is mutatja. Beszámol arról a szép kiállitásról, mely a jelen év folyamán volt a „Magyar Király"-szálló termeiben. Érdekes és értékes volt ez a *kiállitás*, hasznosak valóban minden időre *tanulságai*. A kiállitás bezárásával nem állnak többé rendelkezésre ezek a tárgyak, hogy komoly tanulmány tárgyává tegyük őket, de mindenkor kéznél tartható ez a szép könyv, melyből minden időben meggyőződhetik mindenki, mit tudott bemutatni, minő művészeti tárgyak vannak városunk, illetőleg vármegyénk területén.

A jövő időre vonatkozólag van főleg nagy értéke ennek a munkálatnak, mely nem csekély fáradozás eredménye. Szellemi életünk értékét csak e művészi tárgyak együttes szemléletével tudjuk igazán megérteni. Csak most tudjuk igazán, mi van egyesek birtokában, csak most becsüljük egymást műkincseiért: most tünt fel kiki mennyire lelkesedik az ilyen tárgyakért. Szétszórva mindenki őrzi a maga drága kincseit, igy azonban szemlélhető volt minden.

Lauschmann Gyula dr. főorvos könyve apró részletezéssel beszámol mindenről, ami ezen a kiállitáson volt. E munka elolvasásával ismét feltárul előttünk az a nagy szellemi és tudományos kincs, ami egyesek birtokában van. E munka valóságos kis művelődés-történelem, melyből sok mindenről szerzünk tudomást; fejezetei világosan mutatják a természetes felosztást, mely szerint a kiállitás is elkülönült. Bemutatja az egyes műtárgyak szerzőjét, az illető tárgy értékét, korát, jelentőségét, hatását és mindenekfölött vonatkozását a városra. A részleteket a könyvben mindenki megtalálja. Szó van benne: 1) festményekről (5—44-ig); 2) szobrokról (45—55 ig); 3) porcelánról (56—65-ig); 4) műtárgyakról (66—74-ig); 5) régi pénzekről, érmekről, plakettokról (75—89-ig); 6) ereklyékről (90—106-ig); 7) régiségekről (107—118-ig); 8) régi könyvekről (119—137-ik lapig.) *Dr. V. D.*

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

§ **Dühöng a szerelem.** Az esküdtszék novemberi ülésszakának vége. Ez a befejezés most már persze az egész esztendőre szól. Alig egy hétig tartott ez az őszi ciklus. Hat ügyet tárgyalt le. Közülök épen négy a tiltott vágyak bünösségét vitte a biróság elé. Csak ugy dühöngött hát a vádlottak padján a szerelem. Két gyermekölő anya állott törvényt. Közülök egyiket fölmentették, a másik másfélévi börtönt kapott. Egy szeretőtartó férj, meg egy kikapós menyecske ura volt a másik két főtárgyalás szenvedő alanya. Egyiket elitélték, a másikat fölmentették. Volt ezután — mint ismeretes — még két főtárgyalás, amelyek közül egyik szintén fölmentéssel végződött. A hat verdiktből tehát mindössze csak három volt marasztaló.

§ **Szeretőtartó férj.** *Bózai* István alapi gazdát, aki megunt feleségét baltával összevissza vagdalta, ugy hogy hónapokig élet-halál közt lebegett, az esküdtszék verdiktje alapján a biróság erős felindulásban elkövetett emberölés kisérletéért *két évi börtönre* itélte. Az itéletet a késő esti órákban hirdették ki.

§ **Kikapós menyecske.** Régi történet, amely a maga bünös keretében mindig uj marad. *Gruber* András munkában, gondban kimerült, koravén földmives 36 éves korában vette el a szemrevaló 19 esztendős *Tóbiás* Juliánnát. Alig kötötték be a lány fejét, csapodár, kikapós asszony lett belőle, aki már két hónapi házasság után otthagyta az urát és csak ennek kértére tért ujból vissza. A kibékülés azonban nem volt tartós, mert Gruberné ujdóból folytatta régi ledér életét. Amikor pedig Gruber ez ellen ismét felszólalt, ujból otthagyta. Kisasszony napján Gruber a nadapi bucsun találkozott feleségével, aki ekkor már két hó óta elváltan élt tőle. Az asszony a bucsun kihivóan foglalkozott szeretőjével, ami annyira felingerelte az amugy is elkeseredett férjet, hogy revolvert rántva kétszer rálőtt feleségére. Az első golyó az asszony arcát, a másik pedig karját érte. Gruberné sokáig volt beteg, de felgyógyult. — Gruber erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés vádjával terhelten állott birái előtt. Az esküdtszék *fölmentő* verdiktet hozott. Ezuttal igazán nagyon méltányosan. A vádlottat *Schlammadinger* Jenő dr. védte.

KÖZGAZDASÁG.

Fészkelődés.

Székesfehérvár, nov. 13.

Elül megy a Náthán, bugyor van a hátán. A szövetkezetek ellen a heten a sajtotrepov lapja kezdi meg a támadást. Annyi baj legyen. Irja pedig a *B. N.* egyéb csodabogarai között a következőket: „A „nagy" kormány lépten-nyomon a magyar kereskedelem megnyomoritásán dolgozik a *legszemérmetlenebbül*. Ezt a merkantil-ellenes célt szolgálja *a fogyasztási szövetkezetek hatósági dédelgetése, a tőzsde megrendszabályozásának terve* és a kereskedelmi és váltótörvényszék agyonreformálása." . . . et sic porro cum malicia in infinitum. Hogy pedig kellőleg tudja az ember ezeket a böstörködéseket értékelni, a lap következetességére és lelkiismeretére jellemzőleg meg kell jegyeznünk, ezt a lap csak közgazdasági rovatában mondja el. Már ugyanabban, tehát a mult vasárnapi számban, ugyanaz az ujság homlokegyenest ellenkezőt állit az ugynevezett szabad gondolat rovatában. Itt ugyanis igy ir egyebek közt: . . . „A hires polgari közgazda, *Charles Gide*, kiszámitotta, hogy Franciaországban 30 évvel ezelőtt 1800 lakosra esett egy pék; ma már minden 1300 lakosra esik egy. Az eredménye ennek a szaporodásnak pedig az, hogy a kenyér kilója 35 centimeba kerül, holott szövetkezeti uton 25 centimért lehet előállitani. Ez azt jelenti, hogy ez a 10 ct. kilónként a közvetitők zsebébe megy s minthogy Franciaország 7 milliárd kiló kenyeret fogyaszt évente, ezek *a közvetitők a francia népnek évente 700 millió frankjába kerülnek*.' Hasonló a helyzet a többi fogyasztási cikkekkel is és igy elképzelhető, mily rengeteg összeget lehetne magasabb kulturcélokra megmenteni . . . *A szövetkezeti mozgalom . . . igazán a jövő utja.*"

Tessék már most ehhez az eljáráshoz hozzászólani! Kit akar ez a lap lóvá tenni? Magamagát, az előfizető közönségét, vagy mindkettőjüket. Ex ore tuo judico te, serve nequam.

A kis *kereskedő-ujság* is zavarog megint. A cikkecske topografiája ez alkalommal is karakterizáló. Most a szegedi paprika hamisitása mellett helyezkedik el a fenyegető bomba, amelytől egyébként senki sem ijed meg, mert köztudomás szerint csak füreszpor van benne. Jellemző a helyrajz azért, mert az apró förmedvény ugyancsak paprikás, emellett azonban annyira hamis is egyuttal, mintha nem is pszeudo-paprika volna, de legalább is valamelyik mármarosi kiskirály üzleti könyvvitele lenne.

Amit a *Hangyáról* ir a kis lap, az igen mulatságos. Kivált mikor egész hetykén kérdőre vonja *Darányit* és *Mezőssyt*, hogy hát mit is kerestek voltaképen azon a közgyülésen. Az sem utolsó vicce a kis hamisnak, amikor *Förster* Aurélt megteszi néppárti képviselőnek. (Vajjon mit szól hozzá a jó humoru sárvári követ?) Van azonban a kis papirosnak egy másik stilgyakorlata is, amely egyenesen a *székesfehérvári szövetkezeti konferenciát* veszi tolla hegyére. Itt aztán otromba, perfid támadásban részesiti *Széchenyi* Viktor gróf főispánt. Lássunk erre nézve szemelvényeket.

„Ennek" (tudniillik az értekezletnek) „előkészitésébe már belejátszik Széchenyi Viktor gróf főispán keze is." Majd miután megemlékezett a fejérmegyei szövetkezetek számáról, igy folytatja a lap: „A propaganda" (tudniillik a papok és tanitók) „a tekintélyes létszámot rövid időn belül jelentékenyen felemeli. *Hogy ott lesz-e a főispán ur a szövetkezet bölcsőjénél, nem tudjuk, dehogy azok előbb-utóbb bekövetkező temetésén nem foglal helyet a gyászolók közt, azt bizonyosan tudjuk. Ezek a gyászoló felek már majd csak a becsapott szegény emberek köreiből kerülnek ki.*"

Ez a hang tagadhatatlanul impertinens. Dehát persze nem ér föl oda, ahová szánták. Ami viszont szerencséje annak, aki az ilyen artikulálatlan hangokat nagy könnyelmüen kiereszti a száján. Ha valamivel jobban kilátszanék a kalmárepigonok közül, ez még utóbb veszélyes lehetne — *a fülére*. Igy azonban csak a *Rakovszky* alelnök egyik jóizü esetének analógiája forog fönn, amikor egy vidéki szabadelvü lapocska szerkesztőjének, aki mindenáron belecakart kötni — *valamit üzent*.

Eszünkbe jut egyébként az a közismert, régi adoma, amely a zsidóuraságról, meg a számadó juhászról szól. Az uráságnak vendégei voltak a maga fajából, akik előtt gazdasági érzékével büszkelkedett. Véletlenül betévedt a számadó is a valamikor büszke ősöket látott földesuri kastélyba, még pedig gazdáját keresvén, egyenesen a vendégek közé. Soha jobbkor. Az uraság, hamarjában nem jutván eszébe más gazdasági dolog, nagy fontoskodva kérdezte tőle nyomban, hiznak-e a kosok. A számadó tudvalevőleg megnagyságosurazta a gazdát és szolgálatkészen felelte, hogy igenis hiznak. Nosza lett erre öröm. Kivált a titulus miatt. A juhász rögtön bort kapott a konyhán, ahonnan nemsokára ismét beszólitották és gazdája ujra fölvetette előtte az előbbi kérdést. A számadó másodszor is ugyanolyan illedelmesen felelt a gazdája nagy örömére, mint előbb, mire ott kinn még több bort kapott. Be is rugott tőle alaposan s mikor az uj földesur ugyanazzal az unalmas kérdéssel harmadszor is vendégei elé citálta ,dühbe gurult a részeg juhász és durván vágta oda: Ha hiznak, ha nem hiznak, mi közöd hozzá zsidó!

Itt a szög feje. A B. N. is, amely, mint kimutattuk föntebb, következetlen s kétszinü játékot folytat a szövetkezetek kérdésében, a perfid kereskedő-ujság is, amely nagy neveletlenséggel, határozottan bárdolatlanul támadja a magyar közélet egyik önzetlen vezérférfiát, aki hozzá még soha egy hajszálnyit sem ártott a kereskedelem jogos érdekeinek, egyik ugy, mint a másik, fogadatlan prókátorok, akiknek a szövetkezeti ügyhöz, mindaddig, mig az hivatását betölti, épenséggel *semmi közük*. Szálljanak tehát le a bakról. Ne fészkelődjenek.

Mi pedig tegyük azt a szövetkezeti értekezletet minél hatasosabbá eredményeiben. **(h)**

Felelős szerkesztő: **Dr. HELVEY LAJOS.**

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.

00000636